

การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R

A Development of Ability in Thai Reading Comprehension through the SQ4R Learning Approach for 4th Grade Students in Primary School

ปาริชาติ นามน้าวแสง¹ ประสพสุข ฤทธิเดช² และชัยวัฒน์ สุภัก์วรกุล³

Parichat Namnawsaeng¹, Prasobsuk Rtthidech² and Chaiwat Supucworakul³

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม^{1,2,3}

Education Program in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Rajabhat Mahasarakham University^{1,2,3},

Corresponding author, E-mail: parichat.pianois@gmail.com¹, Prasosuk2552@hotmail.com², holy_tapaa@hotmail.com³

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R 3) เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรม โดยใช้เทคนิค SQ4R กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาโปน้อย สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษามหาสารคาม จำนวน 10 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถชนิดเลือกตอบ แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน Wilcoxon Singed - Rank Test ผลการวิจัยพบว่า

1) การจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.15/82.73 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R มีค่าเท่ากับ 0.5615 หรือร้อยละ 56.15 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R มีความสามารถการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม โดยใช้เทคนิค SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความเทคนิค SQ4R; ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ABSTRACT

This research aimed to 1) develop learning activities in Thai reading comprehensive by using SQ4R learning approach for 4th Grade students in primary school with the efficiency set at 80/80, 2) investigate the effectiveness index of the learning activities, 3) compare the ability in Thai reading comprehension of the students before and after using SQ4R approach, and 4) study the students' satisfaction in learning activities based on SQ4R approach. The participants were 10 students at 4th Grade of Ban Na Po Noi School under the Mukdahan Primary Educational Service Area Office. The tools used in the research were learning activity plans, multiple choice test of ability in reading comprehension, and satisfaction questionnaire on learning activities. Statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and Wilcoxon Signed-Rank Test.

The research findings were as follows: 1) the developed learning activities in Thai reading comprehension for 4th Grade students through SQ4R with the efficiency set equals to 80.15/82.73, higher than the required index. 2) The effectiveness index of the learning activities on Thai reading comprehension was .5615 or 56.15 percentage. 3) The ability in Thai reading comprehension after using SQ4R approach was higher than before learning at the 0.5 level of significance. And, 4) the students' satisfaction on learning activities was in overall rated at "high" level.

Keywords: :Reading Comprehension, SQ4R model, 4th Grade Students.

บทนำ

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนโต และจนกระทั่งถึงวัยชรา การอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านมีความสุข มีความหวัง และมีความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน การอ่าน มีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากและการอ่านที่สำคัญยังต้องมุ่งถึงการอ่านจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อเข้าใจเนื้อเรื่องเพราะการอ่านจับใจความเป็นทักษะสำคัญ

มีความจำเป็นสำหรับการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นพื้นฐานการแสวงหาความรู้การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ

การอ่านจับใจความเป็นสิ่งจำเป็น และมีความสำคัญในการอ่านสิ่งต่างๆให้เข้าใจซึ่ง คิวกันต์ ปทุมสูติ (2540, น. 12) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คืออ่านเก็บความที่เป็นสาระประเด็นต่าง ๆ อย่างละเอียดลอบตลอดเรื่อง สามารถรับรู้และทำความเข้าใจในเนื้อหาสำคัญของเรื่องได้อย่างกระจ่างแจ้ง

ปัจจุบันนักเรียนไทยประสบกับปัญหาการอ่าน ซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาคุณภาพการศึกษาของไทย การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา พบว่า ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งปัญหาหลัก

สำคัญที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการอ่าน โดยเฉพาะการอ่าน เพื่อจับใจความเมื่อเรียนแล้วผู้เรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญ หรือประเด็นสำคัญได้ ผู้เรียนไม่สามารถแยกข้อเท็จจริง และ ข้อคิดเห็นของเรื่องที่อ่านได้ ทำให้อ่านไปแล้วไม่เกิดประโยชน์ แต่อย่างไร

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่าน มีสาเหตุหลากหลาย แตกต่างกันไป เช่น การอ่านคำศัพท์บางคำไม่ออก จึงไม่สามารถ อ่านจับใจความได้ เนื่องจากไม่สามารถบอกลำดับของเรื่องได้ ไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่าน เล่าเรื่องที่อ่านไม่ได้ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะ ส่งผลให้ประสิทธิภาพทางการสื่อสารและการเรียนลดลง ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค การอ่านแบบ SQ4R เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การอ่านแบบเป็น ขั้นตอนเป็นตอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาโปน้อย เพื่อให้ผลการเรียนรู้ภาษาไทยการอ่านจับใจความยกระดับสูงขึ้น จึงเลือกวิธีการสอนแบบ SQ4R เพราะมีขั้นตอนการเรียนรู้ ที่ง่ายและเหมาะสมสำหรับผู้เรียนเพื่อให้รู้จักการอ่านอย่างเป็น ระบบและถูกหลักวิธี

การพัฒนาการอ่านจับใจความโดยวิธี SQ4R เป็นวิธีการ หนึ่งที่สามารถนำมาพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ ดังที่ รัตนภรณ์ เลิศคำฟู (2547, น. 55 - 58)กล่าวว่า วิธีการ สอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ดีมีขั้นตอนเป็นระบบ ชัดเจน เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ลง มือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ผูกให้ ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ซึ่งสอดคล้องกับศรัญญา บุญมี (2561, น.53) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน SQ4R ว่าเป็นการสอนและ ปฏิบัติตามได้ทุกขั้นตอนนักเรียนจะมีพัฒนาการด้านการอ่าน และการเขียนได้ดีมากขึ้นเห็นได้ชัด เพราะอ่านแล้วมีความเข้าใจ

ส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน รักการเขียน มีความรู้ที่ตรงทง ในการจำ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง

วัตถุประสงค์การวิจัย

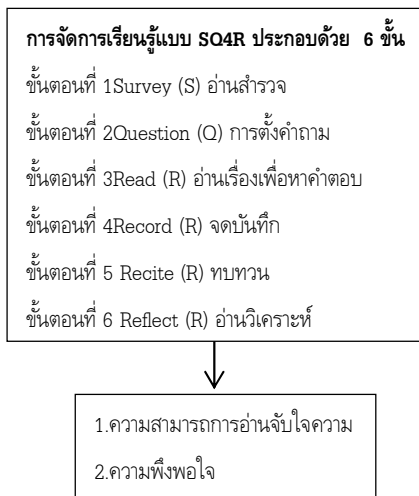
1. เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ให้มี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่าน จับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ เทคนิค SQ4R
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ก่อนเรียน และหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สัต่อการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้เทคนิค SQ4R

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้การอ่านจับใจความ ภาษาไทยโดยใช้เทคนิค SQ4R มีความสามารถการอ่านจับใจ ความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดและผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาความสามารถการอ่าน จับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการสอน SQ4R ตามแนวคิดของ Robinson มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 ขั้นตอน เพื่อการเรียนการสอนการอ่านจับใจความแล้ว นำมาประยุกต์ใช้กับการอ่านจับใจความ ดังแผนภาพ ต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาโปน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 10 คน

ตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค SQ4R

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถอ่านจับใจความและความพึงพอใจ

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R จำนวน 5 แผน 12 ชั่วโมง

2. แบบวัดความสามารถอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 11 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาโปน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร จำนวน 10 คน โดยการใช้แบบวัดความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง แล้วเก็บข้อมูลที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถก่อนเรียนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

2. ดำเนินการทดลองโดยสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 5 แผน เป็นเวลา 12 ชั่วโมง ซึ่งในระหว่างการจัดการเรียนผู้วิจัยให้คะแนนจากการตรวจผลงานจากใบกิจกรรมรายบุคคล 6 ขั้นตอน จำนวน 60 คะแนน แบบวัดความสามารถอ่านจับใจความหลังการทำกิจกรรม 20 คะแนน และตรวจแบบวัดความสามารถย่อยหลังเรียน 20 คะแนนของนักเรียนจำนวน 10 คน รวมเป็นคะแนน 500 คะแนน

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิม พร้อมทั้งตรวจสอบและเก็บคะแนน

4. วัดความพึงพอใจการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R

5. เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โดยใช้เทคนิค SQ4R ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร (E_1 / E_2) จากการคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R โดยใช้สูตร ($E.I$) และคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ

3. เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้ Nonparametric Test สถิติ Wilcoxon Singed Rank Test

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R โดยการคำนวณหาจาก ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ
คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน (E_1)	500	400.73	80.15
คะแนนวัดความสามารถหลังเรียน (E_2)	30	24.82	82.73

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการอ่านจับใจความระหว่างเรียน 400.73 จากคะแนนเต็ม 500 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 80.15 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 24.82 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.73 ดังนั้น การเรียนการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จึงมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.15/82.73 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 2 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R

จำนวนนักเรียน	รวมคะแนนก่อนเรียน (30)	รวมคะแนนหลังเรียน (30)
10	170	243
E.I. = 0.5615		

จากตารางที่ 2 ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R มีค่าเท่ากับ 0.5615 หรือคิดเป็นร้อยละ 56.15 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้ Nonparametric Test ใช้สถิติ Wilcoxon Singed Rank Test

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	Z
ก่อนเรียน	10	30	17.00	2.49	-2.825*
หลังเรียน	10	30	24.30	2.50	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อกิจกรรมเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้เทคนิค SQ4R

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นักเรียนอ่านเรื่องราวจับใจความหลากหลายเรื่อง	3.50	0.85	ปานกลาง
2. นักเรียนชอบเนื้อหาที่นำมาให้นักเรียนอ่านแต่ละเรื่อง	4.20	0.79	มาก
3. นักเรียนชอบทำแบบฝึกกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R	4.20	0.79	มาก
3.1 ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจอ่านคร่าว ๆ (S-Survey)	4.30	0.67	มาก
3.2 ขั้นตอนที่ 2 การตั้งคำถามจากเรื่อง (Q-Question)	4.50	0.53	มาก
3.3 ขั้นตอนที่ 3 การอ่านอย่างรอบคอบนักเรียนอ่านเพื่อหาคำตอบอีกครั้ง (R1-Read)	3.50	0.97	มาก
3.4 ขั้นตอนที่ 4 การจดจำนักเรียนทำความเข้าใจคำตอบ (R2-Record)	3.90	0.57	มาก
3.5 ขั้นตอนที่ 5 การเขียนสรุปใจความ (R3-Recite)	4.40	0.70	มาก
3.6 ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นจากเรื่อง (R4-Reflect)	3.80	0.92	มาก
4. นักเรียนมีความสนใจการเรียนรู้ในการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R	3.90	0.99	มาก
5. นักเรียนมีความสุขที่ได้ตั้งคำถามเนื้อหาเกี่ยวกับเพลง สัมตำ	3.80	1.03	มาก
6. นักเรียนสนุกสนานที่ได้อ่านบท ร้อยกรองพร้อมทั้งได้ค้นหา คำตอบเรื่องราว	4.60	0.52	มากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
7. นักเรียนสนุกสนานในตอบคำถามจากเรื่องสั้น	4.60	0.52	มากที่สุด
8. นักเรียนสนใจในการสรุปเรื่องสั้น	3.90	0.94	มาก
9. นักเรียนมีความสุขในการวิเคราะห์ข่าว	3.90	0.88	มาก
10. การฝึกกิจกรรม SQ4R แต่ละขั้นตอนช่วยให้นักเรียนอ่านจับใจความอย่างง่ายและเข้าใจ	4.10	0.88	มาก
11. นักเรียนภูมิใจในผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของตนเอง	4.10	0.54	มาก
เฉลี่ยทั้งหมด	4.08	0.35	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนรู้ การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิค SQ4R ที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุดเป็นอันดับแรกได้แก่นักเรียนสนุกสนานที่ได้อ่านบทร้อยกรองพร้อมทั้งได้ค้นหาคำตอบเรื่องราว และสนุกสนานในตอบคำถามจากเรื่องสั้น รองลงมาได้แก่นักเรียนทำกิจกรรมตามขั้นตอนที่ 2 การตั้งคำถามจากเรื่อง (Q-Question) ในการอ่านจับใจความ ส่วนความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ขั้นตอนที่ 3 การอ่านอย่างรอบคอบ นักเรียนอ่านเพื่อหาคำตอบอีกครั้ง (R1-Read)

สรุปผลและการอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.15/82.73 ซึ่งเป็นตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R มีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมายของการวิจัยผลการวิจัย เช่นนี้ เป็นเพราะผู้วิจัยนั้นได้ศึกษาการสร้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R อย่างหลากหลายวิธี อีกทั้งยังได้จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาทฤษฎี หลักการแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R พัฒนาแบบฝึกควบคู่ไปกับการศึกษาสาระการเรียนรู้การอ่านจับใจความ และวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือก และกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน จึงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมตามแผนที่ตั้งไว้ โดยจัดทำแผนที่มีกระบวนการสร้างตามลำดับขั้น แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุดทุกแผน ซึ่งผู้วิจัยได้ยึดแบบแผนการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R การจัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีรายละเอียดชัดเจน มีการจัดกิจกรรมโดยให้มีเนื้อหาที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอน 6 ขั้นตอน สร้างให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจกับเนื้อหา เช่น การสำรวจ อ่านอย่างคร่าว ๆ รวมไปถึงการอ่านที่ต้องจับประเด็นสำคัญในเนื้อหา เกิดการตั้งคำถาม และหาคำตอบ นำมาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นการสะท้อนเรื่องราวต่าง ๆ จากการอ่านจับใจความตามขั้นตอน SQ4R ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นมา ซึ่งทำให้การจัดกิจกรรมการสอนนี้ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พิบูลย์ ตัญญูบุตร (2559, น. 39) วิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบ SQ4R

ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 80.56/80.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ประกอบกับสอดคล้องกับงานวิจัยศศิธร ไชยเทศ (2555, น.19-29) พบว่า แผนการจัดการกิจกรรมจัดการเรียนรู้ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 82.65/80.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และยังสอดคล้องกับผลงานการวิจัยบำเพ็ญ มาตราช (2555, น. 66) วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กิจกรรมการอ่านจับใจความมีประสิทธิภาพ 88.87/86.58 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R มีค่าเท่ากับ 0.5615 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามหลักวิธีการอย่างเป็นระบบขั้นตอน และมีขั้นตอนในการอ่านที่ชัดเจนช่วยเป็นแนวทางให้นักเรียนอ่านอย่างเป็นขั้นตอน เข้าใจการอ่านแต่ละประเภทสามารถอ่านพร้อมตั้งคำถาม ตอบเรื่องราว และสรุปความสำคัญได้ โดยที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการอ่าน อย่างเหมาะสม และหลากหลายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ชูชาติ ภูทวน (2562, น. 432) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ โดยวิธีสอนแบบสื่อประสมกับวิธีสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลเมืองขลุง 1 (บูรวิทยาการ) ผลการวิจัยพบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการอ่านจับใจความสำคัญโดยแบ่งการสอนเป็น 2 ห้องเรียนห้องที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.5670 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือคิดเป็นร้อยละ 56.70 ห้องที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.5182 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือคิดเป็นร้อยละ 51.82 และสอดคล้องกับงานวิจัย ัญญา เตโชวิทวัสกุล (2562, น. ก) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7988 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 79.88

3. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความจากการจัดกิจกรรมพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมฆลา ลือโสภาก (2556, น. 118 - 124) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ อมรรรัตน์ จิตตะกาล (2556, น. 90) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความกลุ่มสาระภาษาไทย โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียน และหลังเรียนแตกต่างกันโดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดา บุปผาสาย (2559, น. 199) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้มีการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค การเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีจากผลการวิจัย พบว่า ทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แสดงให้เห็นว่าวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความที่กำหนดไว้ในแผนการเรียนรู้ สามารถพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัย ได้มีการศึกษาการสร้างแผนจัดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แล้วดำเนินการจัดกิจกรรมโดยเทคนิค SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่าน จับใจความภาษาไทยของผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนต่าง ๆ เพิ่มขึ้นทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้า มีความสามารถในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้น

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้เทคนิค SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบำเพ็ญ มาตราช (2555, น. 66) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของชฎารัตน์ ภูทางนา (2562, น. 432 - 433) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยวิธีสอนแบบสื่อประสมกับวิธีสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลเมืองขลุง 1 (บุรีวิทยาคาร) พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบสื่อประสมกับวิธีสอนแบบ SQ4R เรื่อง การอ่านจับใจความ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 4.54

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ครูผู้สอนต้องศึกษาเนื้อหาสาระของแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ และต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสอนตามขั้นตอนที่ผู้วิจัยระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้นครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจกับผู้เรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องหลักการ วิธีการ และขั้นตอนเรียนการสอนแบบ SQ4R เพื่อจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการเรียนรู้

1.2 ครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจกับผู้เรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องหลักการ วิธีการ และขั้นตอนเรียนการสอนแบบ SQ4R เพื่อจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการเรียนรู้

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะต้องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ให้คำแนะนำขั้นตอนการเรียนรู้ และช่วยเหลือ

เมื่อนักเรียนเกิดปัญหาหรือไม่เข้าใจในการเรียนรู้ และให้คำชมเชยกับผลงาน การทำกิจกรรมที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากิจกรรมโดยใช้เทคนิค SQ4R กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค และวิธีการอื่น ๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ในระดับชั้นอื่น ๆ และรายวิชาอื่นๆ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุภัก์วรกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

ชฎารัตน์ ภูทางนา. (2562). การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญโดยวิธีสอนแบบสื่อประสมกับวิธีสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลเมืองชลุง1 (บุรีวิทยาคาร). การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 6. 424 - 427.

ณัฐริชา เตโชวิทวัสกุล. (2562). รายงานผลการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, สืบค้นเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2563. จาก

<http://trang2.go.th/index.php?module=schoolnews&id=626>

ธิดา บุษามสาย. (2559). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. **Veridian E-Journal, Silpakorn University.** 9(3),191 - 204.

บำเพ็ญ มาตราช. (2555). การพัฒนากิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. **วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.** 4(9), 61 - 67.

พิบูลย์ ตัญญบุตร. (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย.** 8(1),312 - 327.

เมขลา ลือโสภณ. (2556). การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอน SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์).** 7(1), 107 - 116.

รัตนกันต์ เลิศคำฟู. (2547). **การใช้วิธี SQ4R ในการสอนการอ่านสำหรับแนวคิดหลักสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศรีบุญญา บุญมี. (2561). **การพัฒนาความสามารถการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ศศิธร ไชยเทศ.(2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการคิดวิเคราะห์และการยอมรับนับถือตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญากับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.** 6(1), 19 - 29

ศิวกานต์ ปทุมสุติ. (2540). **การอ่านเพื่อชีวิต.** กรุงเทพฯ: ต้นอ้อแกรมมี.

อมรรัตน์ จิตตะกาล. (2556). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอน SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. **การประชุมมหาดไทยวิชาการ ครั้งที่ 4.** 320-331.

